

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΡΟΜΑ»
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ ΕΠΑΦΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΡΟΜΑ

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 2016

**«Κοινωνική ένταξη των Ρομά και διαμεσολαβητές
Ρομά:
Το παράδειγμα της Δυτικής Αττικής»**

Γιάννης Βασιλείου
Αντιπεριφερειάρχης Δυτικής Αττικής

Αγαπητοί φίλοι,

Το θέμα του πάνελ που έχω την τιμή να συμμετέχω αφορά τη διαβούλευση και το ρόλο των διαμεσολαβητών Ρομά. Πρόκειται για ένα θέμα εξαιρετικά κρίσιμο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά, την ενδυνάμωση και χειραφέτησή τους, αλλά και για την στάση των τοπικών κοινωνιών και των δημοσίων αρχών απέναντι στις κοινότητες των τσιγγάνων και τα προβλήματά τους. Στη Δυτική Αττική των 161.000 κατοίκων, εκ των οποίων 20-30.000 είναι Ρομά, δεν υπήρχε μέχρι και τον Ιανουάριο του 2015 καμία επίσημη ή ανεπίσημη, θεσμικά διαρθρωμένη και συστηματική διαβούλευση, με τις κοινότητες των Ρομά, η την όποια οργανωμένη κοινωνία τους, ή με την Ένωση Διαμεσολαβητών και Συνεργατών Ελλήνων Ρομά.

Το τελευταίο τρίμηνο του 2014, μέσω του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη και του εξαιρετικού συνεργάτη μου κ. Μπουρίκου Δημήτρη, και με αποκλειστικά δικές μας δυνάμεις:

Οργανώσαμε συναντήσεις με όλους τους ενεργούς συλλόγους Ρομά της Δυτικής Αττικής και κάναμε αυτοψίες σε όλες τις περιοχές διαβίωσής τους. Καταγράψαμε πολύ σημαντικά προβλήματα, που ξεκινούν από το στεγαστικό και την πρόσβαση σε κοινωνικά προγράμματα, και φτάνουν μέχρι την απασχόληση και την εκπαίδευση.

Από αυτήν λοιπόν την προσπάθεια, αυτό που εμείς διαπιστώνουμε, είναι η αδιαμφισβήτητη σε κάποιες περιοχές της Δυτικής Αττικής, **ύπαρξη, ενός ιδιότυπου τετραπλού αποκλεισμού:** Πολιτικού, Κοινωνικού, Οικονομικού και Χωροταξικού. Αυτό εξηγεί το γεγονός ότι σε κάθε συζήτηση και συνάντηση μας, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων, κοινή αγωνία όλων των τσιγγάνων, ήταν ότι:

- Δεν τους ακούνε οι Δήμοι.
- Δεν τους υπολογίζει το κράτος.
- Δεν γνωρίζουν πράγματα που σχεδιάζονται για αυτούς, όμως χωρίς αυτούς.

Και επιπλέον ότι συνήθως τους προσεγγίζουν προεκλογικά για την εκμετάλλευση της ψήφου τους, χωρίς όμως κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα στη βελτίωση της ζωής τους και άλλα παρόμοια. Αμέσως λοιπόν σκεφτήκαμε ότι στη Δυτική Αττική, με τις πολυάριθμες κοινότητες τσιγγάνων, τα φαινόμενα γκετοποίησης και των πολύ σημαντικών προβλημάτων κοινωνικής συνοχής, δεν μπορούσε να συνεχιστεί η ίδια κατάσταση.

Έτσι πήραμε την πρωτοβουλία και ιδρύσαμε το **Forum Δυτικής Αττικής για Θέματα Ρομά**, στα πλαίσια του οποίου γίνεται και η θεσμική διαβούλευση που μόλις σας προανέφερα.

Σε αυτό συμμετέχουν:

Εκπρόσωποι και των πέντε Δήμων της περιοχής μας, εκπρόσωπος της Ιεράς Μητρόπολης Μεγαρίδος, εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής κοινότητας, της τοπικής κοινότητας, οι σύλλογοι και τα σωματεία τσιγγάνων, η Ένωση Ελλήνων Διαμεσολαβητών και Συνεργατών Ρομά, φορείς της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, καθώς και κατά περίπτωση δημόσιες αρχές και οργανισμοί, όπως είναι η Αστυνομία, η Πυροσβεστική, η ΔΕΗ-ΔΕΔΔΗΕ και οι υγειονομικοί φορείς.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν πολλές **επιμέρους δράσεις** σε πεδία, όπως:

Η κοινοτική διαμεσολάβηση και η προώθηση της συνεργασίας τσιγγάνων και μη τσιγγάνων, ενώ έγιναν και επί τόπου ενημερώσεις τσιγγάνων για σειρά θεμάτων, σε περιοχές διαβίωσής τους και σε καταυλισμούς.

Βασικοί σκοποί του Forum είναι:

- Η δημιουργία συνθηκών συνεργασίας και αποδοχής μεταξύ τσιγγάνων και μη τσιγγάνων.
- Η δημιουργία κλίματος αλληλοκατανόησης και διευκόλυνσης της συνεργασίας με τις τοπικές αρχές.
- Η προβολή και ενδυνάμωση του ρόλου των διαμεσολαβητών Ρομά.

Όταν λέμε **προβολή του ρόλου των διαμεσολαβητών Ρομά** εννοούμε ότι ο ρόλος αυτός είναι θετικός και για τους Ρομά και για τους μη Ρομά. Είναι ένα θετικό παράδειγμα έκφρασης και επίλυσης αιτημάτων και διαφορών, που ασφαλώς προϋποθέτει την αμοιβαία

αποδοχή και το σεβασμό, πέρα από ιδιαιτερότητες και διαφορές. Έτσι λοιπόν στις συνεδριάσεις του Forum αλλά και στις επιμέρους δράσεις, ο διαμεσολαβητής Ρομά έχει έναν διακριτό ρόλο έναντι των συλλόγων και συλλογικοτήτων Ρομά, και προσθέτει την δική του εμπειρία και οπτική για τα προβλήματα που ταλανίζουν την περιοχή.

Όταν λέμε **ενδυνάμωση του ρόλου των διαμεσολαβητών Ρομά** εννοούμε τη θεσμική πια αναγνώριση της δουλειάς τους σε επίπεδο συνεργασίας με τις υπηρεσίες των τοπικών αρχών και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι διαμεσολαβητές Ρομά είτε εθελοντικά εργαζόμενοι είτε ως αμειβόμενα στελέχη σε δομές και προγράμματα, αποτελούν τον αναγκαίο και κατάλληλο σύνδεσμο με τις κοινότητες Ρομά που διευκολύνει την έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση μεταξύ κοινοτήτων Ρομά και αρμοδίων αρχών σε μια σειρά από ζητήματα.

Κατά την άποψή μας και στηριζόμενοι στην εμπειρία του Forum και στη μέχρι σήμερα συνεργασία σε ποικίλες δράσεις, θεωρούμε ότι πέρα από τα πετυχημένα παραδείγματα ενεργοποίησης των διαμεσολαβητών Ρομά στο εκπαιδευτικό και υγειονομικό τομέα, υπάρχει **τεράστια ανάγκη ενεργοποίησης και ενίσχυσής τους στον τομέα των υπηρεσιών των Δήμων και των Περιφερειών** και ειδικότερα στις κοινωνικές υπηρεσίες, στις υπηρεσίες γενικής εξυπηρέτησης κοινού όπως τα ΚΕΠ, οι αδειοδοτήσεις επαγγελματικών δραστηριοτήτων, η πολιτική προστασία, η δια βίου μάθηση, ο πολιτισμός και ο αθλητισμός.

Προς αυτή την κατεύθυνση, εμείς ως Περιφέρεια Αττικής και ειδικότερα ως **Αντιπεριφέρεια Δυτικής Αττικής**, και αναφορικά με το ρόλο του διαμεσολαβητή Ρομά, κάνουμε ή δρομολογούμε τα ακόλουθα:

- Λειτουργία τέλος του τρέχοντος μήνα Πιλοτικού Γραφείου Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων, με χρηματοδότηση ύψους 80.000 ευρώ της Περιφέρειας και φορέα υλοποίησης το ΤΕΙ Αθήνας, με πρόσληψη και απασχόληση δυο διαμεσολαβητών Ρομά.
- Βάζουμε ως όρο σε προγραμματικές συμβάσεις που υπογράφουμε με Δήμους για κοινωνικές δράσεις και έρευνες, όπως η απογραφή στο Βλυχό, την απασχόληση διαμεσολαβητών Ρομά.
- Συγκαλούμε συσκέψεις είτε με τις δικές μας υπηρεσίες είτε με υπηρεσίες άλλων τοπικών αρχών με συμμετοχή των διαμεσολαβητών Ρομά, έτσι ώστε και ο ρόλος τους να γίνεται γνωστός αλλά και να χτίζεται ένα επίπεδο εμπιστοσύνης και συνεργασίας.
- Προωθούμε πρόταση για την εκπαίδευση και κατάρτιση διαμεσολαβητών Ρομά στο πεδίο της πολιτικής προστασίας, τομέας εξαιρετικά χρήσιμος για μια σειρά ζητήματα που ταλανίζουν τις Υπηρεσίες και τις τοπικές κοινωνίες στη Δυτική Αττική.

Καταληκτικά, θέλω να σημειώσω ότι για εμάς **ο ρόλος της διαμεσολάβησης και των διαμεσολαβητών** πρέπει να αποτελέσει τον **βασικό πυλώνα ενδυνάμωσης των κοινοτήτων Ρομά**, πρέπει επιτέλους να θεσμοθετηθεί συγκεκριμένο επαγγελματικό περίγραμμα και να θεσμοθετηθούν θέσεις εργασίας, ιδιαίτερα στην τοπική αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού.

Όπως κάθε θεσμός και ρόλος, όμως, έτσι και η ιδιότητα του διαμεσολαβητή Ρομά μπορεί να υπονομευτεί και να ξεθωριάσει αν χρησιμοποιείται είτε με ακατάλληλο τρόπο είτε από ακατάλληλους ανθρώπους. Για αυτό λοιπόν **απευθύνομαι στους ίδιους τους**

διαμεσολαβητές και την Ένωσή τους για να τους πω ότι απαιτείται πίστη στην αποστολή τους, προστασία της ιδιότητάς τους, συστηματική και συνεχής επιμόρφωση και κατάρτιση έτσι ώστε να παίξουν τον πραγματικό ρόλο του διαμεσολαβητή που εν τέλει ωφελεί το σύνολο της τοπικής κοινωνίας.

Ευχαριστώ για την προσοχή και ευχαριστώ και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης για την πρόσκληση αλλά και για την ανάδειξη του ρόλου και της αξίας της διαμεσολάβησης.